

Н.А. Скриннік, канд. філол. наук (*ХДУХТ, Харків*)

О.М. Муравйова (*ХДУХТ, Харків*)

МОТИВАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА УСПІШНОСТІ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ

Серед психолого-педагогічних проблем вищої школи проблема формування та розвитку позитивної мотивації студентів є значущою, оскільки високий рівень мотивації є одним з найбільш дієвих засобів підвищення ефективності і якості навчального процесу. Отже, питання про мотивацію є одночасно питанням про якість навчальної діяльності. Мотиви навчальної діяльності значною мірою визначають ставлення студента до розв'язання поставлених перед ним професійних завдань, створюють передумови ефективності та результативності їхньої професійної діяльності [1, с. 9].

Важливою особливістю формування позитивної мотивації студентів щодо вивчення іноземних мов у закладах фінансово-економічної сфери є необхідність створення викладачем у процесі навчання таких умов, щоб навчальний процес максимально наближався до майбутньої професійної діяльності студентів. Трансформація навчальної діяльності в професійну означає не просто заміну одного типу діяльності на інший, а зміну самої позиції особистості, яка зі споживача інформації перетворюється на її здобувача і користувача.

Але, як показує практика, рівень володіння іноземною мовою професійного спрямування більшості випускників вищих немовних закладів освіти залишається незадовільним. Тому, на нашу думку, є декілька причин. Одна з них – це недостатній рівень мотивації для оволодіння не лише іноземним фаховим матеріалом, а й вивчення іноземної мови взагалі. Більшість студентів ще не усвідомлюють значення іноземної мови для їхньої професійної діяльності.

Відсутність мотивації до вивчення іноземної мови, нерозуміння її важливості в сучасному житті значно ускладнює роботу викладача іноземної мови в немовному вищому навчальному закладі. З цієї причини викладач не завжди може забезпечити володіння мовою на такому рівні, який дозволив би використовувати її студенту у фаховій діяльності.

Багато досвідчених викладачів іноземних мов справедливо зазначають, що неможливо навчити мови людину, у якої відсутня

мотивація. Лише зацікавлені особи, які поставили перед собою певну мету, набагато легше, швидше й з великим задоволенням вивчають іноземну мову. Саме мотивація є гарантією всього процесу навчання.

Існує зовнішня і внутрішня мотивація. На формування зовнішньої мотивації можуть впливати викладачі, друзі, знайомі, необхідність скласти залік чи іспит. Поява внутрішньої мотивації – це тривалий і складний процес, коли людина сама усвідомлює необхідність вивчення іноземної мови для досягнення поставленої мети. На жаль зовнішня мотивація не триває довго, якщо джерело впливу не є постійно діючим і переконливим.

Розглянемо деякі шляхи підвищення мотивації студентів щодо вивчення фахової іноземної мови.

Викладачам закладу вищої освіти дуже важко переконати студента у важливості вивчення іноземної мови, якщо у нього абсолютно відсутній інтерес до цього. Оскільки іноземна мова є не просто однією із загальноосвітніх дисциплін, а одна зі складових професійної підготовки, викладачам спеціальних дисциплін слід об'єднати свої зусилля з викладачами іноземних мов і всіляко сприяти зростанню позитивної мотивації вивчення мови для набуття у студентів іншомовної професійної компетентності.

Для цього вони можуть запропонувати студентам знаходити певну інформацію спочатку в друкованих виданнях іноземною мовою, а згодом в електронній мережі Інтернет. Нові інформаційні технології та інтерактивні форми проведення занять стають головним засобом доступу до різних джерел інформації і формування мотивації до самостійного пошуку, обробки, сприйняття та використання цієї інформації, що є одним із найважливіших аспектів сучасного освітнього ЗВО [2, с. 7].

Протягом останніх років увагу багатьох дослідників в галузі використання інтерактивних методів у навчанні іноземних мов привернуто до питання впровадження технологій у навчальний процес. Спостереження та опитування студентів продемонстрували, що використання інтерактиву значно підвищує мотивацію, позитивно впливає на інтерес до вивчення іноземної мови [3, с. 27]. Так, використання викладачами мультимедійних засобів навчання для створення презентацій, фрагментів занять сприятиме активізації навчального процесу, зацікавленості студентів, формуванню у них цілісного уявлення про етапи роботи з граматичним та лексичним матеріалом, текстами, кращому усвідомленню і засвоєнню матеріалу практичного заняття [4, с. 41].

Не останнім фактором підвищення мотивації щодо вивчення іноземної мови є можливість продовжити навчання в одному з Європейських ЗВО.

Перспектива працевлаштування за кордоном або на одному зі спільних підприємств в нашій країні також сприятиме зацікавленості студентів.

Значне місце у підвищенні мотивації для вивчення іноземної мови займає можливість спілкування людей різного віку у всесвітній мережі Інтернет. Таке спілкування сприяє покращенню навичок розмовної мови, дає можливість пізнавати життя та інтереси молоді різних країн.

Таким чином, результати навчання іноземної мови професійного спрямування набагато кращі за наявності у студентів пізнавального інтересу та мотивації, які базуються на розумінні важливості іноземної мови в сучасному житті та можливостей її використання у професійній діяльності. Крім того, міжпредметний зв'язок іноземної мови та фахових дисциплін підвищує ефективність навчання, розвиває інтерес, активізує мислення, робить знання свідомими й міцними [5, с. 29].

Інформаційні джерела:

1. Малінка О. О. Педагогічні умови розвитку мотивації до вивчення іноземних мов у студентів освітніх закладів культури : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теорія і методика професійної освіти» / О. О. Малінка. – Київ: Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – 2010. – 20 с.

2. Скалій Л. І. Використання інформаційних технологій. / Л. І. Скалій // Іноземні мови. – 2003. – № 4 – С. 5-9.

3. Огурцова О. Л. Навчання ділової англійської мови з використанням Інтернет-ресурсів. / О. Л. Огурцова // Іноземні мови. – 2006. – № 4 – С. 26-29.

4. Несторенко О. А. Інтернет у навчанні читання іспанською мовою як другою іноземною. / О. А. Несторенко // Іноземні мови. – 2006. – № 3 – С. 39-43.

5. Іванцюк Т. І. Використання міжпредметних проблемно-пізнавальних завдань на уроках англійської мови. / Т. І. Іванцюк // Іноземні мови. – 2003. – № 3 – С. 26-29.